

Tujerodne drevesne vrste pri nas

AMERIŠKA KATALPA

Ameriška katalpa (*Catalpa bignonioides*) ali navadni cigarovec je drevesna vrsta, ki izhaja z JV dela Severne Amerike. Od sredine 18. stoletja je tudi v Evropi pogosto okrasno drevo, sajeno po mestih in vrtovih.

Ime cigarovec izhaja iz oblike plodov – z drevesa namreč visijo tanki in podolgovati »stroki« ali »cigare«.

Predstavitev vrste

Za ameriško katalpo je značilno debelo in krivo deblo. Krošnjo ima široko, redko, običajno nepravilnih oblik. Zraste največ 20 m v višino. Listi so srčasti, nameščeni v vretencih po tri in imajo dolge peclje. Velikost listov je 15-25 cm, le na spodnji strani so dlakavi. Cvetovi trobentaste oblike so beli oz. belo rožnate barve. Združeni so v grozde. Cveti pozno – od konca junija do konca julija.

Katalpa lahko spominja na pavlovnijo, vendar se ločita predvsem po obliki plodov in barvi cvetov. Katalpa ima do 40 cm dolge plodove (najprej so zelene barve, jeseni postanejo rjavi), pavlovnija pa podobne orehom. Prva cveti v belih odtenkih, druga pa vijoličnih.

Širjenje in odstranjevanje

Za razliko od pavlovnije katalpa v Evropi ni uvrščena na seznam invazivnih tujerodnih vrst, a se lahko razširi v degradirana območja, predvsem na gozdnih posekah.

Razširja se s semeni, ki so krilati in na koncih dlakavi, in z ukoreninjanjem odrezanih vej.

Mestno drevo

Katalpa zelo dobro uspeva v mestnem okolju, zato je pogosta tudi v obcestnih zasaditvah. Dobro prenaša tudi mrzle zime in vroča poletja. Mlade rastline je sicer priporočljivo zaščititi pred pozebo in jim nuditi poleti zadostno količino vode.

Slabi strani te drevesne vrste sta lomljivost vej in neprijeten vonj zmečkanih listov. Vendar naj bi vonj cvetov odganjal muhe in komarje.

V pripravi strategija za odgovorno ravnanje s tujerodnimi (invazivnimi) vrstami

Vloga Gozdarskega inštituta Slovenije in Mestne občine Maribor pri Interreg projektu ALPTREES je sodelovanje z ostalimi projektnimi partnerji iz alpskega območja pri izdelava ocene tveganja za gospodarjenje s tujerodnimi drevesnimi vrstami, razvijanje enotne strategije za odgovorno ravnanje in upravljanje s tujerodnimi in invazivnimi tujerodnimi drevesnimi vrstami ter izdelava ocene potencialnih ekosistemskih storitev tujerodnih drevesnih vrst na območju Alp.

Ameriška katalpa v
mariborskem
Mestnem parku

Cvetovi
trobentaste
oblike

Dolgi plodovi v
obliki »strokov«

Avtorja:

mag. Živa Bobič Červek, Skupna občinska uprava Maribor, Skupna služba varstva okolja
dr. Aleksander Marinšek, Gozdarski inštitut Slovenije